

Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om fastställande av minimiregler för att förebygga och motverka hjälp till olovlig inresa, transitering och vistelse i unionen samt om ersättande av rådets direktiv 2002/90/EG och rådets rambeslut 2002/946/RIF COM (2023) 755 final

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 28 november 2023 till Europaparlamentets och rådets direktiv om fastställande av minimiregler för att förebygga och motverka hjälp till olovlig inresa, transitering och vistelse i unionen samt om ersättande av rådets direktiv 2002/90/EG och rådets rambeslut 2002/946/RIF samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 8 februari 2024

Justitieminister Leena Meri

Lagstiftningsråd Jussi Matikkala

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV OM FASTSTÄLLANDE AV MINIMIREGLER FÖR ATT FÖREBYGGA OCH MOTVERKA HJÄLP TILL OLOVLIG INRESA, TRANSITERING OCH VISTELSE I UNIONEN SAMT OM ERSÄTTANDE AV RÅDETS DIREKTIV 2002/90/EG OCH RÅDETS RAMBESLUT 2002/946/RIF COM (2023) 755 FINAL

1 Bakgrund

Den 28 november 2023 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till direktiv (COM(2023) 755 final) där minimiregler fastställs för att förebygga och motverka hjälp till olovlig inresa, transitering och vistelse i unionen och som ersätter rådets direktiv 2002/90/EG om definition av hjälp till olaglig inresa, transitering och vistelse och rådets rambeslut 2002/946/RIF om förstärkning av den straffrättsliga ramen för att förhindra hjälp till olaglig inresa, transitering och vistelse (nedan kallat direktivet om människosmuggling).

Enligt förslaget till direktiv är migrantsmuggling en brottslig verksamhet som utförs utan respekt för människoliv och berövar människor deras värdighet i vinstsyfte. Den kränker de grundläggande rättigheterna och undergräver EU:s mål för migrationshantering. Arbetet för att motverka och förebygga migrantsmuggling hör till Europeiska unionens prioriteringar.

Enligt kommissionen gynnas migrantsmugglingen till och inom EU av en ökad efterfrågan på grund av olika kriser, såsom recessioner, miljökriser orsakade av klimatförändringar samt konflikter och demografiskt tryck i många tredjeländer. Migrantsmuggling driver på ökningen av irreguljära inresor till EU: under 2022 upptäcktes omkring 331 000 irreguljära gränspassager vid EU:s yttre gränser, den högsta nivån sedan 2016, vilket motsvarar en ökning med 66 procent jämfört med föregående år. Under 2023, fram till slutet av september, upptäcktes omkring 281 000 irreguljära gränspassager vid EU:s yttre gränser, vilket är en ökning med 18 procent jämfört med samma period 2022. Dessutom har smugglingsverksamheten ökat, vilket framgår av det nya rekordet: År 2022 rapporterades över 15 000 migrantsmugglare till Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex). Kommissionen bedömer att man med tanke på ökningen av antalet personer som anländer olagligt och de olika kriserna i flera ursprungs- och transitländer eventuellt kan förvänta sig ökande migrationsflöden till Europa och därmed sammanhängande smuggling.

Enligt Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) använder mer än 90 procent av de irreguljära migranter som når EU sig av smugglare, som oftast är organiserade i kriminella grupper. Dessa smugglingsnätverk sysslar också med andra brott, såsom människohandel och smuggling av narkotika och skjutvapen. Dessutom går smugglingsnätverkens brottsliga verksamhet med betydande vinst. Enligt kommissionens uppskattning uppgår nätverkens vinst på global nivå till mellan 4,7 och 6 miljarder euro om året. Kommissionen anser att ett kraftfullt och beslutsamt svar på smugglarnas verksamhet är av största vikt för att minska den irreguljära invandringen. Enligt UNODC:s (United Nations Office on Drugs and Crime) uppskattning har migrantsmugglarnas verksamhet, särskilt till havs, sedan 2014 lett till att över 28 000 personer har dött.

Kommissionens förslag till direktiv av den 28 november 2023 hör till ett åtgärds paket som syftar till att uppdatera och stärka det cirka 20 år gamla rättsliga ramverket och ge unionen ett ändamålsenligt regelverk för att motverka och förebygga människosmuggling. Utöver det nu aktuella förslaget till

direktiv – som särskilt fokuserar på uppdatering och modernisering av den nuvarande lagstiftningen – innehåller åtgärdspaketet ett förslag till förordning (COM(2023) 754 final) som fokuserar på förstärkning av Europols befogenheter i arbetet med att bekämpa, effektivt förebygga, avslöja och utreda migrantsmuggling och människohandel men också på förstärkning av rollen för Europeiska centrumet för bekämpning av människosmuggling, som inrättades 2016. Utöver direktivförslaget och förordningsförslaget anses också en konferens som kommissionen ordnade i slutet av november höra till åtgärdspaketet. På denna konferens skapades en global allians för att bekämpa människosmuggling. Kommissionen vill med hjälp av konferensen och alliansen uppnå ett starkt politiskt samarbete med internationella partner och uppmanar till gemensamma åtaganden och åtgärder för att bekämpa människosmuggling runt om i världen. Med dessa tre initiativ kompletteras befintliga instrument och genomförs EU:s förnyade åtgärdsplan mot smuggling av migranter (2021–2025). Bakgrunden till förslaget till direktiv är framför allt att EU:s nuvarande rättsliga och operativa ram för migrantsmuggling behöver reformeras för att det ska vara möjligt att reagera effektivt på denna form av brottslighet som ständigt utvecklas. Syftet med åtgärdspaketet är att modernisera den rättsliga ramen för att bekämpa migrantsmuggling och säkerställa att EU har de nödvändiga rättsliga och operativa verktygen för att hantera de utmaningar som människosmugglingen medför.

2 Syfte med förslaget

Det allmänna syftet med förslaget till direktiv är att skapa en modern straffrättslig ram för EU genom att uppdatera den nuvarande rättsliga ramen. Strävan är att ingripa i de ständigt föränderliga utmaningarna inom människosmugglingen. Av dessa utmaningar lyfter förslaget upp t.ex. de digitala verktygen som används inom smugglingen. Det allmänna syftet med det föreliggande förslaget till direktiv är att skapa ett modernt straffrättsligt EU instrument som tydligt definierar och på ett verkkningsfullt sätt bestraffar brottet hjälp till olovlig inresa, transitering och vistelse i EU, harmoniserar straffen med hänsyn till hur allvarliga brotten är, förbättrar jurisdiktionen, stärker medlemsstaternas resurser och förbättrar förutsättningarna för insamling och rapportering av uppgifter. Detta mål vill man uppnå genom följande specificerade mål:

- 1) Säkerställa ändamålsenliga utredningar, straffrättsliga ingripanden och påföljder för organiserade kriminella nätverk som är ansvariga för smuggling av migranter.

2017 års Refit-utvärdering av det befintliga paketet och övervakningen av dess genomförande pekade på de utmaningar i lagstiftningen som är kopplade till en bred brottsrubricering när det gäller brott som hjälp till olovlig inresa, transitering och vistelse. Där påpekades i synnerhet att paketet inte har varit ändamålsenligt för att skapa klarhet och rättssäkerhet i fråga om skillnaden mellan humanitärt bistånd och underlättande av irreguljär migration, på grund av den breda brottsrubriceringen och avsaknaden av undantag. Detta förslag syftar till att klargöra vilka gärningar som bör kriminaliseras. I kommissionens förslag klargörs också att syftet med direktivet inte är att kriminalisera de tredjelandsmedborgare som smugglas för att de blir smugglade, inte heller bistånd till familjemedlemmar eller humanitärt bistånd och stöd till grundläggande mänskliga behov som ges till tredjelandsmedborgare i enlighet med rättsliga skyldigheter. För att förbättra det rättsliga samarbetet mellan medlemsstaterna föreslås i förslaget till direktiv att ett brott som rör människosmuggling kan begås inom vilken medlemsstats territorium som helst.

- 2) Mer harmoniserade påföljder som tar hänsyn till brottets svårhetsgrad.

Kriminella nätverk som ägnar sig åt migrantsmuggling har allt oftare tillgripit våld mot migranter och brottsbekämpande myndigheter, vilket utgör en fara för människors liv. Genom förslaget införs en brottsrubricering för grova brott med motsvarande högre nivåer av straffrättsliga påföljder.

- 3) Utvidgning av den rättsliga behörigheten.

De personer som organiserar migrantsmuggling är ofta bosatta utanför EU och befinner sig därför utanför medlemsstaternas jurisdiktion. Det föreslagna direktivet utvidgar möjligheterna att bestraffa ledande kriminella som organiserar smuggling, varvid man kan undvika ett läge där ingen stat kan utöva jurisdiktion, t.ex. i allvarliga smugglingsfall på internationellt vatten, där en olovlig inresa till EU misslyckas och leder till tredjelandsmedborgares död. Det föreslagna direktivet utvidgar också den rättsliga behörigheten i fråga om brott som begås ombord på fartyg eller luftfartyg som är registrerade i en medlemsstat eller för dess flagg, och brott som begås av juridiska personer som bedriver affärsverksamhet i EU.

- 4) Förstärkning av medlemsstaternas resurser för att motverka och förebygga migrantsmuggling.

För att säkerställa att medlemsstaterna motverkar migrantsmuggling ställs i det föreslagna direktivet krav på att medlemsstaterna ska se till att de relevanta brottsbekämpande och rättsliga myndigheterna har tillräckliga resurser, utbildning och specialisering för säkerställande av att de på ett ändamålsenligt sätt förebygger och utreder brott och lagför gärningspersoner. Dessutom ska medlemsstaterna förebygga migrantsmuggling genom informations- och upplysningskampanjer samt forsknings- och utbildningsprogram.

- 5) Förbättring av insamling och rapportering av uppgifter.

Bristen på heltäckande och jämförbara uppgifter om fall av migrantsmuggling och om straffrättsliga åtgärder på nationell och europeisk nivå har utpekats som en central faktor som hindrar de nationella beslutsfattarnas och aktörernas arbete med att övervaka och mäta sina åtgärders effektivitet. För att åtgärda denna brist och säkerställa övervakningen krävs i förslaget att medlemsstaterna årligen samlar in och rapporterar statistiska uppgifter. Detta bidrar till att öka förståelsen av migrantsmugglingens natur och omfattning samt upptäckandet av fall.

3 Propositionens huvudsakliga innehåll

I *artikel 1* anges förslagets tillämpningsområde. Enligt artikeln fastställs i direktivet minimiregler om brottsrekvisit och sanktioner för hjälp till olovlig inresa, transitering och vistelse för tredjelandsmedborgare, samt åtgärder för att förebygga och motverka sådana brott. I *artikel 2* definieras direktivets viktigaste begrepp, som är "tredjelandsmedborgare", "ensamkommande barn" och "juridisk person".

I *artikel 3* definieras de brott som gäller människosmuggling. Enligt artikel 3 ska det betraktas som ett brott att avsiktligt hjälpa en tredjelandsmedborgare att olagligt resa in i, transitera genom eller vistas på en medlemsstats territorium om det föreligger en faktisk eller utlovad ekonomisk eller materiell fördel, eller om brottet med stor sannolikhet kommer att orsaka allvarlig skada för en person. Även en offentlig uppmaning till tredjelandsmedborgare, t.ex. via internet, att olovligt resa in i, transitera genom eller vistas i unionen ska betraktas som ett brott. I förslagets skäl betonas också att syftet med direktivet inte är att kriminalisera tredjelandsmedborgare för att de blivit föremål för smuggling. I skälen klargörs också att syftet med direktivet inte är att kriminalisera vare sig bistånd till familjemedlemmar eller humanitärt bistånd och stöd till grundläggande mänskliga behov som tillhandahålls tredjelandsmedborgare i enlighet med rättsliga skyldigheter.

I *artikel 4* definieras grova brott, som anknyter till allvarigare fall, t.ex. om brottet begicks inom ramen för en kriminell organisation, om det uppsåtligt eller genom grov oaktsamhet orsakade allvarlig skada för eller innebar livsfara för de tredjelandsmedborgare som var föremål för brottet, om de begicks med användning av grovt våld eller om de insmugglade migranterna var särskilt utsatta. Även en gärning som leder till en eller flera tredjelandsmedborgares död är ett grovt brott. I

artikel 5 krävs att medlemsstaterna kriminaliserar medhjälp, anstiftan och försök till de brott som avses i direktivet.

I *artikel 6* fastställs minimiregler för påföljderna för fysiska personer. Medlemsstaterna ska se till att påföljderna är effektiva, proportionerliga och avskräckande. Den föreslagna påföljdsnivån återspeglar brottens svårhetsgrad. Ett smugglingsbrott enligt *artikel 3* ska beläggas med ett högsta fängelsestraff på minst 3 år, medan grova brott ska beläggas med ett högsta fängelsestraff på minst 10 år och de grövsta brotten, de som leder till död, ska beläggas med ett högsta fängelsestraff på minst 15 år. I den föreslagna artikeln fastställs också de ytterligare påföljder eller åtgärder som kan åläggas dömda fysiska personer utöver fängelsestraff.

Artikel 7 gäller juridiska personers ansvar. Den innehåller skyldighet att säkerställa juridiska personers ansvar för de brott som avses i förslaget. I *artikel 8* anges förutom böter även andra påföljder för juridiska personer som är inblandade i brott som omfattas av förslaget. Påföljderna omfattar i enlighet med punkterna a–i i *artikel 8.2* bl.a. föreläggande av böter, frångående av rätt till förmåner och finansiering, näringsförbud, föreläggande av övervakning, upplösning av verksamhet, återkallande av tillstånd samt frykning och förverkande av vinning av och hjälpmedel vid brottet. Sådana påföljder ska enligt förslaget stå i proportion till brottets svårighetsgrad. Enligt *artikel 8.3* varierar böterna beroende på brottets svårighetsgrad från 3 procent till 6 procent av den juridiska personens totala omsättning.

I *artikel 9* anges de försvårande omständigheter som domstolarna ska beakta när de utdömer påföljder för de brott som definieras i förslaget. Dessa är enligt punkterna a–d följande: brottet begicks av en tjänsteman i samband med tjänsteutövning, brottet medförde eller ledde till att tredjelandsmedborgare som var föremål för brottet blev inblandade i olaglig anställning i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/52/EG, gärningspersonen har tidigare domar för gärningar av samma slag och brottet medförde eller ledde till att tredjelandsmedborgare som var föremål för brottet utnyttjades eller blev föremål för instrumentalisering. Som försvårande omständigheter nämns också att identitets- eller resehandlingar undanhölls tredjelandsmedborgare (punkt e) och att brottet begicks medan gärningspersonen bar skjutvapen (punkt f).

I *artikel 10* i sin tur anges de förmildrande omständigheter som domstolarna ska beakta när de utdömer påföljder. Dessa handlar om att gärningspersonen hjälper myndigheterna i utredningen, t.ex. för att identifiera övriga gärningspersoner och finna bevisning. I *artikel 11* om preskriptionstider fastställs preskriptionstider för brotten för att de behöriga myndigheterna ska ha tillräckligt lång tid för att utreda, lagföra och avkunna dom i fråga om de brott som omfattas av direktivförslaget samt verkställa relevanta påföljder.

Artikel 12 gäller fastställande av jurisdiktionen. Enligt förslaget ska varje medlemsstat fastställa sin behörighet över brott som helt eller delvis begås på dess territorium, eller som begås av en medborgare eller stadigvarande bosatt eller på ett fartyg eller luftfartyg som är registrerat på dess territorium, eller till fördel för en juridisk person som är etablerad eller verksam på dess territorium. Dessutom ska medlemsstaterna fastställa sin behörighet för sådana försök till brott som orsakat de berörda tredjelandsmedborgarnas död.

I *artikel 13* om förebyggande insatser krävs att medlemsstaterna vidtar förebyggande åtgärder för att minska de brott som definieras i direktivförslaget, t.ex. genom informations- och upplysningskampanjer och utbildningsprogram. *Artikel 14* behandlar resurser och syftar till att säkerställa att de nationella myndigheter som ansvarar för att upptäcka, utreda, lagföra och avkunna dom har tillräckligt med kvalificerad personal och tillräckligt med de ekonomiska och tekniska resurser som krävs för att de ska kunna utföra sina uppgifter på ett ändamålsenligt sätt. I *artikel 15*

krävs att medlemsstaterna tillhandahåller specialiserad utbildning för behöriga myndigheter och deras personal och ser till att det finns tillräckliga resurser för detta.

Syftet med *artikel 16* är att säkerställa att utredningsverktyg som föreskrivs i nationell lagstiftning för organiserad brottslighet eller andra allvarliga brott också kan användas vid hjälp till irreguljär migration.

Artikel 17 kräver insamling av uppgifter och statistikföring. Artikelns gäller behovet av att systematiskt samla in information om insatser för att motverka hjälp till irreguljär migration. Enligt punkt 2 i artikeln ska statistiken enligt punkt 1 innehålla åtminstone viss information om utredningens och processens längd, om brottsoffer, tilltalade, åtalsavgöranden, fällande domar och domstolsavgöranden. I punkt 3 krävs att medlemsstaterna årligen senast den 1 juli offentliggör de statistiska uppgifter som avses i punkt 2 för det föregående året och översänder dem till kommissionen.

Artiklarna 18 och 19 innehåller de sedvanliga slutbestämmelserna om t.ex. ersättande av direktiv 2002/90/EG och rambeslut 2002/946/RIF samt om den tidsfrist inom vilken medlemsstaterna ska sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa det föreslagna direktivet. Detta ska ske senast ett år efter det att det föreslagna direktivet har trätt i kraft.

4 Förslagets rättsliga grund och förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna

4.1 Förslagets rättsliga grund

Den rättsliga grunden för förslaget är artikel 83.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Enligt denna artikel får minimiregler för fastställande av brottsrekvisit och påföljder meddelas i direktiv på ett område som omfattas av harmoniseringsåtgärder, om en tillnärmning av medlemsstaternas straffrättsliga lagar och andra författningar visar sig nödvändig på detta område för att säkerställa att unionens politik ska kunna genomföras effektivt. Tillnärmningen av definitionerna av brott, av nivån på påföljderna och av de förebyggande åtgärder som tillämpas i medlemsstaterna säkerställer effektivare åtgärder för att upptäcka, utreda och lagföra migrantsmuggling. Den gemensamma invandringspolitik, särskilt villkoren för inresa och vistelse, olaglig invandring och olaglig vistelse, samt förvaltningen av EU:s yttre gränser omfattas redan av harmonisering genom unionens regelverk på det område som omfattas av EUF-fördraget avdelning V (Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa), kapitel 2 (Politik som gäller gränskontroll, asyl och invandring). Enligt förslaget är det viktigt att säkerställa att även dessa genomförs på ett effektivt sätt genom tillnärmning av medlemsstaternas straffrättsliga författningar. Förslaget behandlas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

Statsrådet anser att den föreslagna rättsliga grunden är ändamålsenlig.

4.2 Förslagets förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna

I enlighet med artikel 5.3 om subsidiaritetsprincipen i fördraget om Europeiska unionen (FEU) anser kommissionen att förslagets mål inte kan uppnås av medlemsstaterna på egen hand och därför bättre kan uppnås på unionsnivå. Med beaktande av redan befintlig EU-lagstiftning förväntas åtgärder på EU-nivå vara effektivare och skapa ett konkret mervärde jämfört med medlemsstaternas enskilda åtgärder. Migrantsmuggling är ett gränsöverskridande brott som ofta påverkar mer än en medlemsstat samtidigt. Enligt förslaget kan inte medlemsstaterna på egen hand framgångsrikt ta itu med denna gränsöverskridande brottslighet. En harmonisering av definitionen av dessa brott, av påföljdsnivån och av de förebyggande åtgärderna kan hjälpa medlemsstaterna att effektivisera

upptäckt, utredning och lagföring av brott och minska brottslingarnas möjligheter att utnyttja de rättssystem där de straffrättsliga påföljderna för människosmuggling är lindrigare. Enligt kommissionens uppgifter varierar maximinivån för straffrättsliga påföljder i fråga om brott som gäller människosmuggling i hög grad från medlemsstat till medlemsstat, och 15 medlemsstater har sedan 2015 konstaterat behov av att ändra den nationella regleringen så att bl.a. straffen blivit strängare.

I enlighet med proportionalitetsprincipen i artikel 5.4 i FEU har det föreslagna direktivet begränsats till vad som är nödvändigt för att förebygga och bekämpa migrantsmuggling, och enligt kommissionen går förslaget inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de aktuella politiska målen. För att kunna ta itu med särskilt allvarliga former av migrantsmuggling, t.ex. sådana som leder till allvarlig skada eller förlust av människoliv införs genom direktivförslaget en brottsrubricering för särskilt grova brott samt en uppsättning försvårande respektive förmildrande omständigheter, vilka säkerställer att de straffrättsliga påföljderna är proportionella i enlighet med artikel 49.3 om straffrättsliga påföljder i stadgan om de grundläggande rättigheterna.

Statsrådet anser att förslaget i princip är förenligt med proportionalitets- och subsidiaritetsprincipen. Med tanke på proportionalitetsprincipen bör man under de fortsatta förhandlingarna fästa uppmärksamhet vid ett tillräckligt nationellt handlingsutrymme bl.a. i fråga om påföljdsnivån.

5 Förslagets konsekvenser

5.1 Konsekvenser för lagstiftningen i Finland

5.1.1 Ordnande av olaglig inresa

I artikel 2 definieras de centrala begreppen i fråga om brott som rör människosmuggling. Enligt punkt 1 i artikeln avses med tredjelandsmedborgare en person som inte är unionsmedborgare i den mening som avses i artikel 20.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och som heller inte är en person som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten om gränspassage för personer (kodexen om Schengengränserna) enligt definitionen i artikel 2.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399. Begreppet tredjelandsmedborgare ger för en utlänning kanske en snävare definition än enbart begreppet ”utlänning”, som det hänvisas till i t.ex. 17 kap. 8 § i strafflagen om ordnande av olaglig inresa. Enligt punkt 2 i artikeln avses med ensamkommande barn en tredjelandsmedborgare yngre än 18 år som anländer till medlemsstaternas territorium utan en medföljande vuxen som enligt lag eller praxis i den berörda medlemsstaten ansvarar för honom eller henne, så länge vederbörande inte faktiskt tas om hand av en sådan person, inbegripet en underårig som har lämnats ensam utan medföljande vuxen efter det att han eller hon rest in på medlemsstaternas territorium. Inte heller någon sådan definition ingår i strafflagen. Med juridisk person avses i förslaget ett rättssubjekt som har denna status enligt tillämplig nationell lagstiftning, med undantag för stater eller offentliga organ vid utövandet av offentliga maktbefogenheter samt offentliga internationella organisationer.

Bestämmelser om ordnande av olaglig inresa finns i 17 kap. 8 § i strafflagen (39/1889). I 1 mom. i denna paragraf föreskrivs att den som 1) för in eller försöker föra in en sådan utlänning i Finland eller genom Finland till ett annat land, som inte har ett resedokument, visum, uppehållstillstånd eller något annat med ett resedokument jämfällbart dokument som krävs för inresa, 2) för in eller försöker föra in en sådan utlänning i Finland, eller genom Finland till ett annat land, som har ett i 1 punkten avsett dokument som är falskt eller förfalskat eller har beviljats någon annan, eller som har fått av en myndighet genom att ge osanna eller vilseledande uppgifter som är betydelsefulla för beviljandet av dokumentet, genom att muta myndigheten eller genom våldsam motstånd mot tjänsteman, 3) ordnar eller förmedlar transport till Finland för en utlänning som avses i 1 eller 2

punkten eller 4) till någon annan överlåter ett dokument som avses i 2 punkten för att användas i samband med inresa ska för ordnande av olaglig inresa dömas till böter eller fängelse i högst två år. Enligt 8 § 2 mom. betraktas följande inte som ordnande av olaglig inresa: en gärning som bedömd som en helhet bör anses ha begåtts av godtagbara skäl, särskilt med beaktande av gärningsmannens bevekelsegrunder när dessa har samband med humanitära skäl eller nära familjeförhållanden samt sådana förhållanden i utlänningens hemland eller i det land där han eller hon stadigvarande är bosatt som påverkar hans eller hennes säkerhet. I 17 kap. 8 a § i strafflagen föreskrivs följande: Om vid ordnande av olaglig inresa någon 1) uppsåtligen eller genom grov oaktsamhet tillfogas svår kroppsskada eller allvarlig sjukdom, försätts i livshotande läge eller utsätts för därmed jämförbart synnerligen kännbart lidande eller om 2) brottet begås som ett led i en i 6 kap. 5 § 2 mom. avsedd organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet och gärningen även bedömd som en helhet är grov, skall gärningsmannen för grovt ordnande av olaglig inresa dömas till fängelse i minst fyra månader och högst sex år.

I 21 kap. i strafflagen föreskrivs om brott mot liv och hälsa. Då 17 kap. 8 a § i strafflagen, som gäller grovt ordnande av olaglig inresa, inte som sådan innehåller alla de kvalificeringsgrunder som anges i förslaget till direktiv, såsom att gärningen leder till att en tredjelandsmedborgare dör, kan trots detta de allmänna bestämmelserna om liv och hälsa bli tillämpliga. Om formuleringen i artiklarna 3 och 4 enligt direktivförslaget kvarstår, blir det dock nödvändigt att eventuellt delvis precisera och utvidga regleringen så att den till övriga delar bättre motsvarar direktivets innehåll. Detta kan gälla såväl ordnande av olaglig inresa som gärningens grova form samt delvis försök till dessa brott. För närvarande finns det i 17 kap. 8 a § i strafflagen, som gäller grovt ordnande av olaglig inresa, inga bestämmelser om bl.a. särskild utsatthet som kvalificeringsgrund, och försök är inte till alla delar straffbelagda i 17 kap. 8 och 8 a §.

I 17 kap. 1 § i strafflagen föreskrivs om offentlig uppmaning till brott. I 1 mom. i denna paragraf föreskrivs att en som genom ett massmedium eller offentligen i en folksamling eller genom en skrift eller annan framställning som har bringats till allmän kännedom uppmanar eller förleder till brott så att uppmaningen eller förledandet 1) medför fara för att ett sådant brott eller straffbart försök därtill begås eller 2) annars klart äventyrar den allmänna ordningen eller säkerheten, skall för offentlig uppmaning till brott dömas till böter eller fängelse i högst två år. Med tanke på direktivförslaget kan t.ex. offentlig uppmaning till riksgränsbrott komma i fråga (17 kap. 7 § i strafflagen). Bestämmelsen omfattar åtminstone delvis den skyldighet att föreskriva om offentlig uppmaning till en tredjelandsmedborgare som föreslås i artikel 3.2 i direktivförslaget.

Dessutom måste det beaktas att straffskalorna för brott som gäller människosmuggling är högre i direktivförslaget än i den nationella lagstiftningen. Enligt artikel 6 i förslaget ska maximistraffet för de brott som nämns i artikel 3 och som gäller hjälp och offentlig uppmaning till olaglig invandring vara minst tre års fängelse och maximistraffet för de brott som avses i punkt a (brottet begicks inom ramen för en kriminell organisation) och d (de insmugglade invandrarna var särskilt utsatta) i artikel 4, som gäller grova brott, vara fängelse i tio år. Enligt artikel 6.4 i förslaget ska maximistraffet för de brott som avses i punkt e (en gärning som ledde till att en eller flera tredjelandsmedborgare avled) i artikel 4, som gäller grova brott, vara minst 15 år. De nuvarande straffskalorna i strafflagen som kommer i fråga är till stor del betydligt lägre än i det föreslagna direktivet. För t.ex. ordnande av olaglig inresa är maximistraffet två år, för grovt ordnande av olaglig inresa sex år och för offentlig uppmaning till brott två år.

5.1.2 Övriga påföljder för fysiska och juridiska personer.

Av de straffrättsliga eller förvaltningsrättsliga påföljder för fysiska personer som anges i artikel 6.5 i förslaget till direktiv kan nämnas bl.a. återkallande av tillstånd att bedriva verksamhet som har lett till brottet, återvändande av en person efter att straffet har verkställts i en medlemsstat eller delvis

avtjänande av straffet i det mottagande tredjelandet, förbud mot inresa och vistelse i landet samt uteslutning från tillgång till offentlig finansiering. I 148 § i utlänningslagen (301/2004) föreskrivs om utvisningsgrunder, till vilka också hör grunder för avvisning som hänför sig direkt eller indirekt till brottslig verksamhet. Detsamma kan konstateras gälla i fråga om de grunder för utvisning som anges i 149 § i utlänningslagen. I 150 § i utlänningslagen finns bestämmelser om meddelande av inreseförbud i samband med ett beslut om avvisning eller utvisning. I fråga om detta kan man särskilt betona den roll som inrikesministeriets migrationsavdelning och Migrationsverket har, eftersom polisens och gränskontrollmyndighetens befogenheter i princip begränsas till tre månader efter inresan. Om det i direktivförslaget med återkallande av tillstånd avses vissa uppehållshandlingar, har förutsättningarna för återkallande och upphävande av viseringar för kortvarig vistelse fastställts på EU-nivå i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar, varvid det inte finns något särskilt nationellt handlingsutrymme. Om visering för längre tid och uppehållstillstånd finns nationella bestämmelser i utlänningslagen, som i fråga om detta också i fortsättningen betonar de roller som inrikesministeriets migrationsavdelning och Migrationsverket har.

I artikel 7 i förslaget fastställs juridiska personers ansvar för de brott som definieras i artiklarna 3, 4 och 5. Enligt 17 kap. 24 § 1 mom. i strafflagen ska bestämmelserna om juridiska personers straffansvar tillämpas på deltagande i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, på ordnande av olaglig inresa och på grovt ordnande av olaglig inresa. Enligt 24 § 2 mom. ska vad som föreskrivs om straffansvar för juridiska personer tillämpas också på en sådan offentlig uppmaning till brott som avses i 17 kap. 1 § när det brott som uppmaningen eller förledandet avser är hets mot folkgrupp eller grov hets mot folkgrupp eller grov ärekränkning eller olaga hot när motivet för uppmaningen eller förledandet är ras, hudfärg, härstamning, nationellt eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, kön, sexuell läggning eller funktionsnedsättning eller en grund som är jämförbar med de grunderna. När det gäller brott mot liv och hälsa nämns i 21 kap. i strafflagen inte juridiska personers ansvar. Den nationella lagstiftningen omfattar åtminstone delvis det ansvar som förslaget till direktiv ålägger juridiska personer.

Artikel 8 i förslaget fastställer de påföljder som ska tillämpas på juridiska personer i vars verksamhet ett brott har begåtts. Enligt artikel 8.3 ska en juridisk person kunna dömas till böter vars minsta högstanivå varierar enligt brottstyp från tre procent av den totala globala omsättningen för de brott som avses i artikel 3 till fem procent för grova brott och sex procent för grova brott som leder till dödsfall. Med beaktande av böternas relativt höga procentuella andel av den totala omsättningen samt bl.a. de påföljder som gäller upplösning av verksamheten och föreläggande av övervakning kan konstateras att den nationella lagstiftningen inte föreskriver på det sätt som avses i artikel 8 om en del av tilläggsåtgärderna.

Om de påföljder som föreslås för fysiska och juridiska personer kan allmänt konstateras att den nationella lagstiftningen åtminstone delvis känner de övriga påföljder som föreslås, bl.a. som administrativa påföljder. Administrativa påföljder är t.ex. återkallande av tillstånd och förbud mot verksamhet. Till denna del kan de föreslagna påföljderna på nationell nivå granskas via den administrativa processen, där den brottsliga verksamheten kan ha betydelse som grund för påföljden. I 10 kap. i strafflagen föreskrivs om förverkandepåföljder, såsom förverkande av vinning av brott enligt 2 och 3 § och förverkande av hjälpmedel vid brott enligt 4 §. Det kan finnas skäl att precisera bestämmelserna i samband med genomförandet av direktivet, om formuleringen enligt förslaget till direktiv kvarstår.

5.1.3 Försvårande och förmildrande omständigheter

I artikel 9 föreskrivs om s.k. försvårande omständigheter som myndigheterna ska beakta när de utdömer påföljder för de brott som definieras i förslaget till direktiv. I 6 kap. 5 § i strafflagen

fastställs grunderna för straffskärpning. Dessa skärpningsgrunder kan åtminstone delvis anses omfatta de grunder som anges i artikel 9. I artikel 9 a anges som försvårande omständighet att brottet begicks av en tjänsteman i samband med tjänsteutövning. I 40 kap. i strafflagen finns bestämmelser om tjänstebrott som till denna del kan anses vara tillämpliga. Likaså kan 41 kap. om vapenbrott i strafflagen anses vara tillämpligt till den del som det i artikel 9 f som försvårande omständighet anges att brottet begicks med skjutvapen.

Av de grunder som anges i förslaget kan också nämnas grunden enligt punkt b om att brottet är förenat med att tredjelandsmedborgare som var föremål för brottet blev inblandade i olaglig anställning (i enlighet med direktiv 2009/52/EU) och grunden enligt punkt d om att brottet ledde till att tredjelandsmedborgare som var föremål för brottet utnyttjades samt grunden enligt punkt e om att tredjelandsmedborgare som var föremål för brottet undanhölls identitets- eller resehandlingar. Det kan bedömas att sådana skärpningsgrunder inte ingår i strafflagen som sådana, även om förslagets exakta betydelseinnehåll inte ännu är helt klart i detta skede.

5.1.4 Preskriptionstider

I artikel 11 i direktivförslaget fastställs preskriptionstider för brotten. I strafflagen föreskrivs om preskription i 8 kap. Enligt huvudregeln i 8 kap. 2 § börjar preskriptionstiden för åtalsrätten räknas från den dag då brottet begicks. Med tanke på direktivförslaget är bl.a. följande väsentliga i kap. 8: preskription av åtalsrätten enligt 1 §, preskription som förhindrar utdömande av straff enligt 6 § och, i fråga om verkställighet, t.ex. när utdömt fängelsestraff förfaller enligt 10 §. Enligt 8 kap. 4 § kan preskriptionstiden för åtalsrätten på ansökan förlängas en gång med ett år, om vissa villkor uppfylls. Då t.ex. maximistraffet för ett brott som gäller ordnande av olaglig inresa (17 kap. 8 § i strafflagen) är två år och preskriptionstiden för åtalsrätten fem år, motsvarar bestämmelsen om preskription av åtalsrätten inte som sådan preskriptionstiden på sju år i direktivförslaget. Ett maximistraff för en grov gärningsform enligt 17 kap. 8 a § i strafflagen i sin tur innebär att preskriptionstiden är tio år.

5.1.5 Förebyggande insatser, tillräckliga resurser och verkningsfulla utredningsverktyg

Artikel 13 om förebyggande insatser kräver att medlemsstaterna vidtar förebyggande åtgärder för att minska förekomsten av de brott som avses i direktivförslaget, t.ex. genom informations- och upplysningskampanjer samt utbildningsprogram. Artikel 14 i förslaget i sin tur syftar till att säkerställa att de nationella myndigheter som upptäcker, utreder, lagför och avkunnar dom för de brott som avses i förslaget har tillräckligt med kvalificerad personal och tillräckligt med ekonomiska och tekniska resurser. Det är inte ännu klart vad som anses vara tillräckliga åtgärder och resurser. Enligt artikel 15 ska medlemsstaterna tillhandahålla specialiserad utbildning för behöriga myndigheter och deras personal och se till att det finns tillräckliga resurser för detta. Dessa förslag kommer enligt en preliminär bedömning inte att påverka den nationella lagstiftningen, även om de ålägger medlemsstaterna och deras myndigheter ett flertal andra skyldigheter, t.ex. att sörja för tillräckliga förebyggande insatser.

Enligt artikel 16 ska medlemsstaterna säkerställa tillgången till verkningsfulla och proportionerliga verktyg för utredning och lagföring av de brott som avses i artiklarna 3, 4 och 5. Dessutom föreskriver artikeln att dessa verktyg när så är lämpligt ska inbegripa särskilda utredningsverktyg, t.ex. sådana som kan användas för att bekämpa även organiserad brottslighet och andra allvarliga brott. Artikel 16 verkar till rätt så stor del motsvara bestämmelserna i de övriga direktiv som hör till området för materiell straffrätt.

5.2 Förslagets ekonomiska konsekvenser och konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Förslaget att fysiska och juridiska personer i samband med behandlingen av brott som gäller människosmuggling ska påföras bl.a. administrativa påföljder som inte nödvändigtvis finns i Finlands lagstiftning, åtminstone inte i sin helhet, leder till att myndigheternas arbetsmängd ökar. Utöver utredningen av förutsättningarna för påförande av de nya påföljderna, påföljdsprövningen och påförandet av påföljderna kan även genomförandet och verkställandet av påföljderna orsaka mera arbete (t.ex. åtgärder som hänför sig till föreläggande av övervakning och upplösning av affärsverksamhet). Det är inte ännu möjligt att göra en mer detaljerad bedömning av förslagets konsekvenser för myndigheternas verksamhet och inte heller av dessa konsekvensers ekonomiska inverkan.

Den föreslagna definitionen av de brott som anknyter till människohandel utvidgar åtminstone delvis brottsrekvisiten för ordnande och grovt ordnande av olaglig inresa enligt 17 kap. 8 och 8 a § i strafflagen, vilket kan påverka antalet ärenden som behandlas i en straffprocess och därmed även arbetsbelastningen för förundersökningsmyndigheter, åklagare och domstolar, med merkostnader för staten. Å andra sidan kan de klart högre maximistrafpen som föreslås i direktivförslaget också påverka brottspåföljdssystemet. Konsekvenserna blir inte nödvändigtvis betydande, och det är inte ännu möjligt att göra en mer detaljerad konsekvensbedömning.

När det gäller myndigheternas verksamhet är det dessutom värt att notera att artikel 12.4 som gäller behörighet föreskriver följande: ”Om ett brott som avses i artiklarna 3, 4 och 5 omfattas av mer än en medlemsstats behörighet, ska de berörda medlemsstaterna samarbeta för att fastställa vilken av dem som ska genomföra straffrättsliga förfaranden”. Ärendet ska, om så är lämpligt, i enlighet med rambeslut 2009/948/RIF hänskjutas till Eurojust.

Det kan också bedömas att artikel 13 om förebyggande insatser, artikel 14 om ekonomiska resurser och artikel 15 om utbildning kan medföra merkostnader. I fråga om resurser, utbildning och förebyggande insatser kan det bli nödvändigt att granska fördelningen av ansvaret mellan myndigheterna. Det är inte ännu möjligt att mer detaljerat bedöma de ekonomiska konsekvenserna. Beslut om nationell finansiering fattas i samband med beredningen av planen för de offentliga finanserna och statsbudgeten.

I Finland föreskrivs det inte genom lag om insamling och statistikföring av de uppgifter som anges i artikel 17 i förslaget. Detta kräver inte heller artikel 17 i förslaget. Med tanke på lagligheten vid behandling av personuppgifter i samband med statistikföring är det viktigt att notera att det i 7 § i dataskyddslagen (1050/2018), som kompletterar EU:s allmänna dataskyddsförordning (EU) 2016/679, föreskrivs om den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter som rör domar i brottmål och brott och som behandlas för statistikändamål samt om de skyddsåtgärder som ska tillämpas på behandlingen i fråga. De uppgifter om människosmuggling som avses i artikel 17 samlas in av polisen, Gränsbevakningsväsendet, Åklagarmyndigheten, domstolarna och Statistikcentralen. Insamling av uppgifterna kräver manuell utplockning och sammankoppling av uppgifter. Vid behandling av uppgifter ska skyddet av personuppgifter och de villkor som dataskyddslagstiftningen ställer beaktas. Detta ska beaktas också när statistik lämnas ut och publiceras, eftersom uppgifter kan kopplas till en viss person när uppgifter sammankopplas. De eventuella ekonomiska konsekvenserna av insamlingen av uppgifter och statistikföringen kan inte ännu bedömas.

5.3 Konsekvenser för EU:s budget

Förslaget lades undantagsvis fram utan åtföljande konsekvensbedömning. Förslaget har konsekvenser för unionens budget, särskilt när det gäller ytterligare personalresurser, eftersom kommissionen behöver fyra heltidsanställda för att stödja medlemsstaterna så att de genomför åtgärds paketet korrekt.

6 Förslagets förhållande till grundlagen och till de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

I kommissionens förslag anges att förslaget är förenligt med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i artiklarna 2 och 6 i fördraget om Europeiska unionen och fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (stadgan). Flera av de grundläggande rättigheter och friheter som fastställs i stadgan är relevanta i samband med kampen mot migrantsmuggling. Dessa omfattar människans värdighet (artikel 1), rätten till liv och integritet (artiklarna 2 och 3), förbudet mot tortyr och omänsklig eller förnedrande bestraffning och behandling (artikel 4), rätten till frihet och säkerhet (artikel 6), respekt för privatlivet och familjelivet (artikel 7), skyddet av personuppgifter (artikel 8), rätten till egendom (artikel 17), rätten till asyl (artikel 18), barnets rättigheter (artikel 24), rätten till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol (artikel 47), presumtionen för oskuld och rätten till försvar (artikel 48), principerna om laglighet och proportionalitet i fråga om brott och straff (artikel 49) och rätten att inte bli dömd eller straffad två gånger för samma brott (artikel 50). Kommissionen anser att förslaget till direktiv ökar effektiviteten i kampen mot brottet migrantsmuggling, eftersom det inkluderar grova brott, försvårande respektive förmildrande omständigheter, påföljder mot juridiska personer och krav på förebyggande åtgärder. Enligt förslaget stärker detta också skyddet av de relevanta grundläggande rättigheterna för de berörda tredjelandsmedborgarna.

Med tanke på den nationella lagstiftningen har förslaget också en koppling till de grundläggande fri- och rättigheterna som tryggas i grundlagen (731/1999). De föreslagna påföljderna för juridiska personer kan anses vara kopplade till de grundläggande fri- och rättigheterna, eftersom dessa rättigheter indirekt skyddar även juridiska personer. Detta beror på att ingripande i en juridisk persons ställning kan påverka rättigheterna för personer som befinner sig bakom den juridiska personen. Förslagen om påföljder för juridiska personer är för det första kopplade till skyddet av egendom (frysning av tillgångar), som tryggas i 15 § i grundlagen, i artikel 17 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och i artikel 1 i tilläggsprotokoll nr 1 till Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (FördrS 19/1990). En begränsning av denna mänskliga rättighet förutsätter enligt fast rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna att begränsningen är föreskriven i lag och att de medel som används för att uppnå målet kan anses vara proportionerliga. Enligt grundlagsutskottets etablerade ståndpunkt skyddar 15 § i grundlagen inte egendom som någon har skaffat genom ett brott eller som annars direkt knyter till hans eller hennes brottsliga verksamhet (GrUU 8/2016 rd, s. 3).

De föreslagna påföljderna för juridiska personer kan indirekt också vara kopplade till den rätt till arbete och näringsfrihet som tryggas i 18 § i grundlagen. Detta gäller särskilt ett tillfälligt eller permanent förbud mot att bedriva affärsverksamhet. Enligt 1 mom. i denna paragraf har var och en i enlighet med lag rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Regleringens proportionalitet är förknippad med frågan om ett eventuellt permanent förbud mot affärsverksamhet enligt förslaget, ett förbud som den nationella lagstiftningen inte känner.

Brottsbaserade administrativa påföljder är inte direkt jämförbara med straffrättsliga påföljder, men enligt grundlagsutskottets utlåtandepaxis bör också bestämmelser om administrativa sanktioner uppfylla de allmänna kraven på exakthet och proportionalitet (t.ex. GrUU 37/2021 rd). De grundläggande rättigheterna och de allmänna förutsättningarna för att inskränka dem måste på grund av de indirekta konsekvenserna för de grundläggande rättigheterna även i övrigt beaktas i regleringen av de administrativa sanktioner som påförs juridiska personer. Till dessa hör bl.a. kraven på godtagbara bestämmelser och ett adekvat rättsskydd för föremålet för sanktionen.

Vid beredning av straffrättsliga författningar har den straffrättsliga legalitetsprincipen, om vilken det föreskrivs i 8 § i grundlagen, en central roll. Om legalitetsprincipen finns bestämmelser även i artikel 7 i Europakonventionen och i artikel 49 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Enligt 8 § i grundlagen får ingen betraktas som skyldig till ett brott eller dömas till straff på grund av en handling som inte enligt lag var straffbar när den utfördes. Enligt den straffrättsliga legalitetsprincipens kärninnehåll ska brottsrekvisitet anges tillräckligt exakt och exakt avgränsat så att det utifrån bestämmelsens ordalydelse är möjligt att förutse vilken gärning eller försummelse som är straffbar. Den straffrättsliga legalitetsprincipen är relaterad till förslaget om att utvidga definitionen av ordnande av olaglig inresa i strafflagen.

7 Ålands behörighet

Enligt 27 § 22 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om straffrätt med undantag av vad som stadgas i 18 § 25 punkten. Enligt den senare punkten har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om beläggande med straff och storleken av straff inom rättsområden som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet. Riket har lagstiftningsbehörighet i ärendet.

8 Behandling av förslaget i Europeiska unionens organ och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter

Rådet och Europaparlamentet har inte ännu börjat behandla förslaget.

Behandlingen av förslagen har påbörjats i rådets arbetsgrupp för straffrättsligt samarbete (COPEN) den 30 januari 2024.

9 Nationell behandling av förslaget

Utkastet till U-skrivelse har behandlats den 23–24 januari 2024 i sektionen för rättsliga och inrikes frågor (EU7) genom ett skriftligt förfarande.

10 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet understöder i princip kommissionens förslag till direktiv om människosmuggling. De allvarliga brott som behandlas i förslaget kan äventyra den allmänna ordningen och säkerheten. Att effektivt ingripa i och förebygga smuggling av migranter är en gemensam utmaning som kräver en helhetssyn och samarbete med alla EU-medlemsstater. På grund av att människosmugglingsbrotten är allvarliga anser statsrådet det vara viktigt att också bekämpningen av den är effektiv, vilket de ändringar som kommissionen föreslår delvis hänger samman med.

Statsrådet betonar att man vid beredning av strafflagstiftning på EU-nivå bör respektera de grundläggande lösningarna i de nationella rättssystemen och i synnerhet påföljdssystemens inre samstämmighet. Enligt förslaget ska juridiska personer kunna påföras bl.a. administrativa påföljder som till största delen inte kan anpassas direkt till det finländska påföljdssystemet. Statsrådet fäster också uppmärksamhet vid den höga nivån på de föreslagna fängelsestraffen – nivån avviker delvis avsevärt från strafflagens maximistraff för brott som gäller människosmuggling.

Statsrådet anser att det är viktigt att systemet för påföljder för juridiska personer bildar en klar helhet där man undviker att administrativa påföljder och åtgärder samt straffrättsliga påföljder överlappar varandra och att man ser till att förbudet mot dubbel straffbarhet efterlevs. Statsrådet anser att det är viktigt att ett tillräckligt nationellt handlingsutrymme bibehålls i fråga om påföljderna.

Statsrådet anser att det är viktigt med tillräckligt nationellt handlingsutrymme också när tillräckliga åtgärder fastställs i fråga om artiklarna 13–16 om förebyggande insatser, utbildning och resurser. Statsrådet anser att det i fråga om de statistiska uppgifter som ska samlas in och lämnas till kommissionen enligt artikel 17 är viktigt att säkerställa att noggrannhetsnivån för de uppgifter som avses i förslaget förblir skälig med tanke på den arbetsmängd som krävs av myndigheterna och statistiksystemen. Statsrådet anser att man bör granska omfattningen av de statistiska uppgifter som avses i förslaget med avseende på kommissionens meddelande ”EU:s konkurrenskraft på lång sikt – efter 2030” och då beakta att det i detta meddelande har betonats att rapporteringskrav bör förenklas och rationaliseras.

Enligt statsrådets uppfattning bör nivån på EU-institutionernas och EU-organens administrativa utgifter och antalet anställda hållas på en rimlig nivå. EU:s fleråriga budgetram bör följas, och finansieringen bör i första hand organiseras genom omfördelning av EU:s budgetmedel. Olika finansieringsbehov bör prioriteras.

Enligt statsrådets uppfattning kan den i direktivet föreslagna övergångsperioden på ett år för det nationella genomförandet av direktivet visa sig vara kort, men det beror på direktivets slutliga innehåll. Detta bör uppmärksammas under de fortsatta förhandlingarna.